

THE ROLE OF TEACHING STAFF IN POLITICAL ORIENTATION FOR STUDENTS AT SCHOOLS IN THE VIETNAM PEOPLE'S ARMY

Pham Cong Minh

Political Academy, Ministry of National Defense

Email: phamcongminhmt071289@gmail.com

Received: 25/12/2024; Reviewed: 06/01/2025; Revised: 09/01/2025; Accepted: 13/01/2025; Released: 28/02/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/423>

In the current context, when the country is facing many challenges both domestically and internationally, therefore developing a solid political and ideological foundation for soldiers is an urgent requirement. Especially in schools of the Vietnam People's Army, where cadres and soldiers are trained to serve the cause of defending the Fatherland, political education and ideological orientation play an even more important role. The teaching staff in military schools are not only those who teach professional knowledge but also those who directly participate in the process of political and ideological orientation for students, helping them imbue with revolutionary ideals, strengthen their faith in the Party, in the socialist regime and clearly understand the responsibility to protect the Fatherland.

Keywords: Role; Teaching staff; School; Vietnam People's Army.

1. Đặt vấn đề

Đội ngũ giáo viên ở các Nhà trường trong Quân đội Nhân dân Việt Nam (QĐNDVN) có vai trò đặc biệt quan trọng trong nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo nói chung và chất lượng định hướng chính trị của Nhà trường nói riêng. Nói về vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị, V.I. Lênin đã khẳng định: “Trong bất kỳ một trường học nào, điều quan trọng nhất là phương hướng chính trị và tư tưởng của các bài giảng. Cái gì quyết định phương hướng đó? Hoàn toàn và chỉ là thành phần các giảng viên thôi”. Để tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng đào tạo, góp phần xây dựng Quân đội vững mạnh toàn diện, đội ngũ giáo viên ở các Nhà trường trong QĐNDVN cần làm tốt việc phát huy vai trò của mình trong định hướng chính trị cho học viên. Bởi đây là vấn đề có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với quá trình đào tạo ở các Nhà trường trong QĐNDVN hiện nay.

Trước tác động tiêu cực của mặt trái cơ chế thị trường, cuộc cách mạng khoa học công nghệ hiện đại và sự chống phá quyết liệt của các thế lực thù địch bằng thủ đoạn “diễn biến hòa bình”, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” thì vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên đã bộc lộ một số hạn chế nhất định. Một bộ phận giáo viên ở các Nhà trường trong QĐNDVN chưa nhận thức đầy đủ, sâu sắc vị trí, vai trò của mình trong định hướng chính trị cho học viên, chưa phát huy hết trách nhiệm của bản thân trong đổi mới

nội dung, hình thức và phương pháp giảng dạy... Thực tiễn trên đã đặt ra yêu cầu một cách cơ bản, có hệ thống cả những vấn đề về lý luận và thực tiễn về vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong QĐNDVN nhằm đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của nhiệm vụ giáo dục, đào tạo của Nhà trường trong giai đoạn hiện nay.

2. Tổng quan nghiên cứu

Vấn đề vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên là vấn đề có ý nghĩa to lớn đối với việc xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị, nên lĩnh vực này được nhiều tác giả trong nước đặc biệt quan tâm nghiên cứu. Trong đó, có thể đề cập đến một số công trình tiêu biểu, như: *Kết hợp tính định hướng chính trị với tính khoa học trong giảng dạy lý luận chính trị ở các trường sư phạm bậc đại học Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay* (Thảo, 2005), tác giả đã chỉ rõ, trong quá trình giảng dạy các môn lý luận chính trị cần làm tốt nhiệm vụ định hướng chính trị cho học viên. Theo tác giả, nội dung cốt lõi của định hướng chính trị ở nước ta là định hướng về quan điểm, lập trường, tư tưởng, làm cho hệ tư tưởng của giai cấp công nhân chiếm vị trí ưu thế, giữ vai trò chủ đạo trong đời sống chính trị - xã hội. *Nâng cao năng lực, giữ vững định hướng chính trị ở Trường Sĩ quan Lục quân 2* (Lành, 2013), đã tiếp cận nghiên cứu, luận giải một cách khá toàn diện về cơ sở, nội dung, yêu cầu và giải pháp đổi mới phương thức định hướng

chính trị tư tưởng trong các hoạt động. Các tác giả đều khẳng định hoạt động định hướng chính trị, tư tưởng có vị trí, vai trò quan trọng đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng, dân tộc. *Phát huy vai trò của đội ngũ giảng viên ở Học viện Chính trị trong đấu tranh tư tưởng, lý luận hiện nay* (Bắc, 2013), đã chỉ rõ nguyên nhân hạn chế trong phát huy vai trò của đội ngũ giảng viên ở Học viện Chính trị trong đấu tranh tư tưởng, lý luận hiện nay. Một trong những nguyên nhân quan trọng có ảnh hưởng đến vai trò của đội ngũ giảng viên đó là nguyên nhân chủ quan của đội ngũ giảng viên khoa học xã hội và nhân văn.

Vì vậy, trong phạm vi bài viết, tác giả kế thừa những công trình nghiên cứu trên trong việc làm rõ quan niệm về vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong QĐNDVN; những nhân tố cơ bản quy định vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong Quân đội; đề xuất một số giải pháp để phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong Quân đội.

3. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng hệ thống phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử để nghiên cứu. Ngoài ra, còn sử dụng các phương pháp cụ thể khác như: Khái quát hoá, trừu tượng hoá, hệ thống hoá để nghiên cứu thực chất và một số nhân tố quy định đến vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong Quân đội. Kết hợp phân tích và tổng hợp; lịch sử và lô gíc, nghiên cứu các dữ liệu, tài liệu giúp cho việc so sánh, đối chiếu để xây dựng các luận điểm, luận cứ và rút ra những kết luận cần thiết.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Thực chất vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong Quân đội

Thứ nhất, quan niệm về định hướng chính trị và định hướng chính trị trong giảng dạy

* Quan niệm về định hướng chính trị

Định hướng là khái niệm được sử dụng phổ biến trong các lĩnh vực hoạt động của đời sống xã hội, nhất là trong giáo dục. Theo Đại từ điển Tiếng Việt: “Định hướng là xác định phương hướng”. Hoặc có thể hiểu theo cách cắt nghĩa các từ: “Định” nghĩa là xác định một vấn đề hoặc một hướng đi nào đó, “hướng” nghĩa là phương hướng, hướng đi hoặc hướng phát triển của một sự vật hiện tượng trong hiện thực khách quan.

Từ sự phân tích trên, có thể hiểu: “Định hướng chính trị là sự tác động về chính trị của chủ thể giúp các tổ chức, cá nhân có nhận thức, hoạt động đúng

đúng, phù hợp với quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của nhà nước”. Định hướng chính trị là sự tác động có ý thức, có mục đích, có tổ chức theo những nội dung và được tiến hành dưới những hình thức khác nhau của chủ thể định hướng đến các cá nhân, tổ chức, các giai cấp và các tầng lớp khác trong xã hội với tư cách là những đối tượng trực tiếp hoặc gián tiếp, nhằm cải biến, củng cố và phát triển tư tưởng, ý thức, hành động, thói quen... phù hợp với ý thức hệ của giai cấp thống trị, trên cơ sở đó tạo sự thống nhất cao trong xã hội về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống và văn hóa.

Nội dung cốt lõi của định hướng chính trị là định hướng về quan điểm, lập trường của giai cấp thống trị, làm cho hệ tư tưởng của giai cấp thống trị chiếm vị trí thống trị, giữ vai trò chủ đạo trong đời sống chính trị - xã hội. Ở nước ta, định hướng chính trị là định hướng lập trường, ý thức hệ của giai cấp công nhân và quần chúng nhân dân lao động, cốt lõi là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, sự nghiệp cách mạng của dân tộc; là định hướng phát triển đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội bỏ qua chế độ tư bản chủ nghĩa; định hướng giá trị do Đảng, nhân dân ta xác lập và lựa chọn, phù hợp với xu thế khách quan của lịch sử nước ta và thế giới, nhằm mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, thông qua những biện pháp đấu tranh toàn diện và sâu sắc để tiến tới mục tiêu đã định, hiện thực hóa từng bước những giá trị xã hội chủ nghĩa, khắc phục sự chệch hướng ở mọi lĩnh vực của đời sống xã hội.

* Quan niệm về định hướng chính trị trong giảng dạy

Giảng dạy là quá trình quan trọng không chỉ để truyền tải kiến thức mà còn để hình thành và phát triển nhận thức, kỹ năng và giá trị cho người học. Thông qua hoạt động giảng dạy, giáo viên và người học có cơ hội tương tác, chia sẻ và cùng nhau nhận thức về thế giới khách quan. Từ các khái niệm trên, có thể quan niệm: Định hướng chính trị trong giảng dạy là tổng thể các hoạt động của chủ thể trong xác lập mục tiêu, phương hướng chính trị tác động vào quá trình giảng dạy, góp phần phát triển phẩm chất chính trị - xã hội, năng lực hoạt động quân sự của người học phù hợp mục tiêu, yêu cầu đào tạo của Nhà trường. Định hướng chính trị trong giảng dạy là thông qua nội dung, phương pháp, thao tác sư phạm của người dạy để định hướng về nhận thức, tư tưởng, quan điểm, lập trường chính trị của giai cấp công nhân... cho người học phù hợp với mục tiêu, yêu cầu đào tạo. Do đó, định hướng chính trị là hoạt động phản ánh sâu sắc vai trò chủ quan của người

giáo viên trong quá trình truyền đạt tri thức. Vai trò đó được thể hiện trước tiên ở việc chủ động quán triệt phương hướng, mục tiêu, yêu cầu đào tạo, xác lập hệ thống nội dung kiến thức, phương pháp sư phạm nhằm làm cho người học nắm vững bản chất cách mạng và khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng.

Nội dung định hướng chính trị trong giảng dạy rất toàn diện, nhưng tập trung chủ yếu ở một số nội dung cơ bản là: định hướng chính trị trong giảng dạy của giáo viên là truyền thụ những kiến thức cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; truyền truyền, phổ biến, bảo vệ Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng đường lối, chủ trương của Đảng, hiến pháp và pháp luật của Nhà nước, những kiến thức và kỹ năng thông qua những nội dung truyền đạt trong quá trình giảng dạy; luận giải các vấn đề của đời sống xã hội, nhất là các vấn đề về an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội theo đúng quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước. Vai trò của định hướng chính trị trong giảng dạy: Định hướng chính trị trong giảng dạy trực tiếp góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục đào tạo tại các Nhà trường; góp phần nâng cao tính thuyết phục, chuyên hóa kiến thức thành lý tưởng, niềm tin và tình cảm cách mạng của người học; xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng, rèn luyện ý chí quyết tâm chiến đấu của học viên.

Thứ hai, quan niệm về vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong QĐNDVN

* Quan niệm về đội ngũ giáo viên trong quân đội

Đội ngũ giáo viên trong quân đội là những cán bộ, quân nhân chuyên nghiệp, nhân viên chuyên môn kỹ thuật có nhiệm vụ giảng dạy và đào tạo học viên trong các cơ sở giáo dục, huấn luyện của QĐNDVN. Không chỉ là những người truyền đạt kiến thức chuyên môn, đội ngũ giáo viên trong quân đội còn đóng vai trò then chốt trong việc giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, và những giá trị cốt lõi của quân đội. Trong quân đội, giáo viên không chỉ được coi là những người đứng lớp mà còn là những người thầy mẫu mực, gương mẫu trong mọi hành động, lời nói. Họ phải là những người có phẩm chất chính trị vững vàng, hiểu biết sâu sắc về lý tưởng cách mạng, tư tưởng Hồ Chí Minh và các đường lối, chủ trương của Đảng, Nhà nước. Quan trọng hơn, đội ngũ giáo viên trong quân đội phải có khả năng định hướng chính trị, tư tưởng cho học viên, giúp họ nâng cao nhận thức, phẩm chất, năng lực để hoàn thành nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc. Đội ngũ giáo viên trong quân đội cần phải kết hợp giữa lý thuyết và thực hành, giữa giáo dục tinh thần chiến đấu và huấn luyện kỹ năng chuyên môn.

Họ là những người không chỉ giảng dạy mà còn là những tấm gương sống động về sự hy sinh, cống hiến cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Vì vậy, việc xây dựng đội ngũ giáo viên trong quân đội phải đảm bảo chất lượng cả về chuyên môn, phẩm hạnh và khả năng truyền đạt, tạo ra những người quân nhân ưu tú, vững vàng về chính trị và kiên định trong hành động.

* Quan niệm vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong Quân đội Nhân dân Việt Nam

Từ những phân tích về định hướng chính trị trong giảng dạy và đặc điểm đội ngũ giáo viên có thể vận dụng làm rõ quan niệm về vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong QĐNDVN như sau:

Vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên trong các Nhà trường trong Quân đội Nhân dân Việt Nam là tổng hợp các chức năng, nhiệm vụ, tạo thành hệ thống giá trị, thể hiện vị trí, tầm quan trọng trong quá trình giảng dạy nhằm giữ vững nền tảng tư tưởng của Đảng, bản chất giai cấp công nhân, xây dựng niềm tin, lý tưởng, ý thức cảnh giác cách mạng, phát triển các phẩm chất chính trị - xã hội, năng lực hoạt động quân sự của người học phù hợp với mục tiêu, yêu cầu đào tạo ở các Nhà trường.

Thực chất vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong QĐNDVN thể hiện qua các điểm sau đây:

(1) Truyền thụ những kiến thức cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, củng cố và phát triển vững chắc thế giới quan duy vật, phương pháp luận khoa học, niềm tin, lý tưởng cộng sản chủ nghĩa cho người học.

Thế giới quan duy vật, phương pháp luận khoa học, niềm tin lý tưởng cộng sản là nội dung cốt lõi, xuyên suốt trong quá trình đào tạo học viên. Toàn bộ phẩm chất, năng lực của người học có thể được xét đoán trước hết ở mức độ trưởng thành của thế giới quan, phương pháp luận, ở trình độ hiểu biết các quá trình xã hội, từ đó tạo cho họ có quan điểm, thái độ đúng đắn với đời sống chính trị - xã hội, có phương hướng và bản lĩnh chính trị vững vàng trong cuộc sống.

(2) Xây dựng và hoàn thiện phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng cho người học viên đào tạo tại Nhà trường.

Phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng của người cán bộ, nhân viên chuyên môn kỹ thuật, hạ sĩ quan, chiến sĩ được hình thành thông qua hoạt động giảng dạy và định hướng chính trị của đội ngũ giáo viên trong giảng dạy. Từ đó, đội ngũ giáo viên hình thành ở người học viên những phẩm chất chính trị,

đạo đức cần thiết của người quân nhân cách mạng, định hướng biểu tượng, hướng đích cần vươn tới mà người học viên cần đạt được trong quá trình học tập tại Nhà trường đó là lòng trung thành, đức hy sinh, suốt đời phấn đấu vì mục tiêu, lý tưởng của Đảng, Tổ quốc và nhân dân.

(3) Xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng, ý chí quyết tâm cho người học viên đào tạo tại Nhà trường.

Bản lĩnh chính trị của người học viên không tự phát hình thành, nó là sản phẩm của quá trình phát triển lâu dài thông qua hoạt động giáo dục, đào tạo, thông qua hoạt động thực tiễn và độ trải nghiệm cuộc sống. Thông qua các nội dung định hướng chính trị trong giảng dạy của đội ngũ giáo viên để hình thành bản lĩnh chính trị của học viên với trình độ giác ngộ chính trị cao, thống nhất giữa quan điểm, thái độ và hành vi chính trị.

4.2. Nhân tố cơ bản quy định vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội

Một là, chất lượng bồi dưỡng giáo viên ở các Nhà trường trong quân đội

Đây là nhân tố cơ bản quan trọng, trực tiếp quy định phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội. Chất lượng bồi dưỡng đội ngũ giáo viên giúp họ bổ sung, nâng cao trình độ tri thức khoa học, rèn luyện phương pháp, kỹ năng định hướng chính trị trong giảng dạy. Bồi dưỡng đội ngũ giáo viên là công việc thiết yếu của bất kỳ nhà trường nào trong hệ thống giáo dục.

Quá trình truyền thụ toàn bộ nội dung bồi dưỡng giúp họ củng cố, phát triển về trình độ lý luận, năng lực sư phạm, chất lượng định hướng chính trị, làm cho nó bám sát thực tiễn nghề nghiệp. Nếu hoạt động bồi dưỡng của các chủ thể có nội dung toàn diện sẽ tạo điều kiện để đội ngũ giáo viên phát huy vai trò của mình trong định hướng chính trị cho học viên nói riêng, chất lượng giáo dục đào tạo nói chung; còn nội dung bồi dưỡng không đầy đủ thì tất yếu cản trở tới trình độ, năng lực sư phạm, chất lượng định hướng chính trị và vai trò trong định hướng chính trị của đội ngũ này.

Hai là, nội dung và phương pháp giảng dạy của đội ngũ giáo viên ở các Nhà trường trong quân đội

Trong quá trình giảng dạy, việc lựa chọn nội dung và phương pháp là vấn đề cơ bản, quan trọng nhất. Nội dung giảng dạy đảm bảo cho người học hình thành thế giới quan, phương pháp luận, phân tích, luận giải các vấn đề chính trị - xã hội... đúng theo quan điểm, chủ trương của Đảng. Trên cơ sở đó, giúp người học nâng cao nhận thức, đứng vững trên lập trường giai cấp, xây dựng niềm tin cộng sản, rèn luyện bản lĩnh chính trị, kỹ năng nghiệp vụ.

Phương pháp giảng dạy của đội ngũ giáo viên là nhân tố có ý nghĩa quyết định trực tiếp đến chất lượng giảng dạy, là khâu biểu hiện tập trung nhất, sâu sắc nhất của giảng dạy và vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên. Trong quá trình giảng dạy, đội ngũ giáo viên không đơn thuần sử dụng đề cương cấp cho học viên nhưng tri thức, chân lý có sẵn, mà quan trọng là sử dụng phương pháp để định hướng cho người học tự tìm kiếm, khám phá tri thức mới, định hướng tư tưởng cho người học khi xem xét, đánh giá những vấn đề chính trị - xã hội đang hiện hữu và có khả năng phát sinh trong tương lai.

Ba là, môi trường chính trị ở các Nhà trường trong quân đội

Môi trường chính trị quân sự ở các nhà trường quân đội là một bộ phận của môi trường chính trị xã hội. Đó là hệ thống các mối quan hệ về chính trị, tư tưởng, văn hóa, đạo đức của các cá nhân trong phạm vi nhà trường. Nếu môi trường chính trị thuận lợi sẽ thúc đẩy nâng cao vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên. Môi trường chính trị tốt là sự khẳng định và thể hiện đầy đủ, sâu sắc những giá trị chính trị - xã hội của chế độ, thể hiện sự lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt của Đảng; tinh thần chiến đấu, sẵn sàng chiến đấu, lòng trung thành với Đảng, Tổ quốc và nhân dân của quân đội.

Môi trường chính trị thuận lợi hay không phụ thuộc vào nhiều yếu tố khác nhau. Trong đó, tác động trực tiếp đến vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên là sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu ở các Nhà trường trong quân đội; sự tích cực, sáng tạo trong xây dựng nghị quyết lãnh đạo, chương trình kế hoạch hoạt động của cấp ủy, lãnh đạo chỉ huy các khoa, cơ quan, sự xung kích, tiên phong của các tổ chức quần chúng (Chi đoàn khối khoa - cơ quan, hội Phụ nữ, Công đoàn) và hệ thống cơ sở vật chất, kỹ thuật. Đây là những yếu tố vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội hiện nay.

Bốn là, nhân tố chủ quan của đội ngũ giáo viên

Vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở Trường Quân sự Quân khu 3 chịu sự quy định, tác động trực tiếp của những điều kiện khách quan, đồng thời phục thuộc rất lớn vào nhân tố chủ quan của họ. Những điều kiện khách quan tạo thành hiện thực quy định, tác động trực tiếp và thường xuyên đến vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên. Trên cơ sở qui định, tác động của hiện thực khách quan, nhân tố chủ quan có vai trò quan trọng, quy định và tác động đến chất lượng, hiệu quả phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị

cho học viên.

Bản đến vấn đề này, chủ nghĩa Mác chỉ rõ: trong sự vận động, phát triển của mọi sự vật, hiện tượng, yếu tố tự thân vận động bao giờ cũng là nguồn gốc, động lực của sự phát triển. V.I.Lênin khẳng định: “Không tự mình chủ động bỏ ra một công phu nào đó thì không thể tìm ra chân lý trong bất cứ một vấn đề hệ trọng nào cả; và hễ ai sợ tốn công sức thì không sao tìm ra chân lý được”. Nhân tố chủ quan của đội ngũ giáo viên có tác động to lớn đến kết quả giáo dục, đào tạo của các Nhà trường trong quân đội. Nếu phát huy nhân tố chủ quan, giáo viên sẽ nâng cao vai trò của mình trong định hướng chính trị, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo của Nhà trường. Ngược lại, nếu không phát huy tốt nhân tố chủ quan thì vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên sẽ không đảm bảo, tạo tác động tiêu cực đến chất lượng giáo dục, đào tạo của Nhà trường và sự hình thành phẩm chất chính trị - xã hội của học viên.

5. Thảo luận

Để phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong QĐNDVN trong tình hình mới, cần tập trung vào những nhiệm vụ sau:

Thứ nhất, thường xuyên bồi dưỡng đội ngũ giáo viên góp phần phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội

Đội ngũ giáo viên vừa là chủ thể trực tiếp tiến hành định hướng chính trị trong giảng dạy, vừa là đối tượng có tác động quyết định đến phát huy vai trò của mình trong định hướng chính trị cho học viên. Do đó, bồi dưỡng giáo viên là giải pháp quan trọng hàng đầu, quyết định đến việc phát huy vai trò trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội. Để phát huy vai trò trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội, đòi hỏi phải thường xuyên bồi dưỡng đội ngũ giáo viên. Trong đó, phải chú trọng bồi dưỡng phẩm chất chính trị; trình độ, năng lực thực tiễn sư phạm; đạo đức cách mạng và xây dựng phương pháp, tác phong công tác thực sự khoa học, đáp ứng mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục đào tạo của Nhà trường.

Thứ hai, tiếp tục đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy của đội ngũ giáo viên nhằm phát huy vai trò trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội hiện nay

Phát huy vai trò trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội hiện nay chủ yếu được tiến hành thông qua giảng dạy. Vì vậy, chủ động đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy là giải pháp cơ bản trực tiếp quyết định

đến việc phát huy vai trò trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội hiện nay. Chính vì vậy, cần đẩy mạnh thực hiện nhiệm vụ quan trọng này theo một số biện pháp cụ thể: quá trình định hướng chính trị trong giảng dạy của đội ngũ giáo viên phải nắm vững đặc điểm, phù hợp với từng đối tượng đào tạo; đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy phải quán triệt nguyên tắc thống nhất giữa học đi đôi với hành, lý luận gắn liền với thực tiễn; ứng dụng các phương pháp giảng dạy tiên tiến, hiện đại vào quá trình trong giảng dạy nhằm phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên.

Thứ ba, xây dựng môi trường chính trị thuận lợi nhằm phát huy vai trò trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội hiện nay

Môi trường có vai trò rất quan trọng, tác động trực tiếp đến sự trưởng thành, phát triển nhân cách của con người. Do đó, để phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên cần phải xây dựng môi trường chính trị thuận lợi. Đây là giải pháp quan trọng thúc đẩy phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên, thúc đẩy tính cách mạng và khoa học của nội dung giảng dạy. Để xây dựng môi trường chính trị tốt, cần tập trung thực hiện những biện pháp sau: xây dựng và phát huy sức mạnh tổng hợp của mọi tổ chức, mọi lực lượng ở các Nhà trường trong quân đội; phát huy dân chủ trong hoạt động nghiên cứu, giảng dạy của giáo viên; tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị phương tiện kỹ thuật trong giảng dạy.

Thứ tư, nâng cao tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong tự phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên hiện nay

Nâng cao tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong tự phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên hiện nay là giải pháp quan trọng tác động to lớn đến kết quả việc phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên hiện nay. Để nâng cao tính tích cực chủ động, sáng tạo trong tự phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên cần thực hiện một số biện pháp cơ bản sau: phát huy tính tích cực, chủ động trong tự học tập, nghiên cứu nâng cao trình độ, tích lũy kinh nghiệm; chủ động, tích cực bám sát thực tiễn việc tiếp thu tri thức, hình thành phẩm chất chính trị - xã hội và năng lực hoạt động quần sự của người học; nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát hoạt động tự học, tự rèn nâng cao năng lực sư phạm, phát huy vai trò định hướng chính trị trong giảng dạy của đội ngũ giáo viên; giáo viên phải xác định động cơ, trách nhiệm, thái độ đúng đắn, có ý chí

vươn lên khắc phục khó khăn hoàn thành nhiệm vụ được giao.

6. Kết luận

Vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong QĐNDVN là vấn đề có ý nghĩa quan trọng góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả của quá trình giáo dục đào tạo tại các Nhà trường trogn quân đội. Phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội hiện nay là một quá trình phức tạp

và lâu dài. Để làm được điều đó cần phải có những giải pháp hữu hiệu và mang tính hệ thống. Mỗi giải pháp có vị trí, vai trò khác nhau hợp thành chỉnh thể thống nhất chỉ đạo hoạt động thực tiễn, các chủ thể trong quá trình thực hiện cần phải quán triệt và vận dụng đồng bộ hệ thống các giải pháp; phải linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với tình hình và điều kiện thực tiễn của từng đơn vị cơ sở trong toàn quân. Có như vậy, việc phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên trong định hướng chính trị cho học viên ở các Nhà trường trong quân đội hiện nay mới đạt được mục tiêu, yêu cầu, như mong muốn.

Tài liệu tham khảo

- Thao, N. (2005). *Kết hợp tính định hướng chính trị với tính khoa học trong giảng dạy lý luận chính trị ở các trường sĩ quan bậc đại học Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay*. Luận án Tiến sĩ Triết học, Học viện Chính trị.
- Lành, N. (2013). *Nâng cao năng lực, giữ vững định hướng chính trị ở Trường Sĩ quan Lục quân 2*. *Tạp chí Xây dựng Đảng*.
- Bắc, N. (2013). *Phát huy vai trò của đội ngũ giảng viên ở Học viện Chính trị trong đấu*

tranh tư tưởng, lý luận hiện nay. Đề tài cấp Học viện, Học viện Chính trị, Hà Nội.

- C.Mác và Ph.Ăngghen. (2002). *Toàn tập*. Tập 20. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
- C.Mác và Ph.Ăngghen. (1995). *Toàn tập*. Tập 13. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
- V.I.Lênin. (2005). *Toàn tập*. Tập 23. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
- Trung tâm Từ điển học & Ý, N. N. (2010). *Đại từ điển Tiếng Việt*. TP. Hồ Chí Minh: Nxb. Đại học quốc gia.

VAI TRÒ CỦA ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN TRONG ĐỊNH HƯỚNG CHÍNH TRỊ CHO HỌC VIÊN Ở CÁC NHÀ TRƯỜNG TRONG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM

Phạm Công Minh

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

Email: phamcongminhmt071289@gmail.com

Nhận bài: 25/12/2024; Phản biện: 06/01/2025; Tác giả sửa: 09/01/2025; Duyệt đăng: 13/01/2025; Phát hành: 28/02/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/423>

Trong bối cảnh hiện nay, khi đất nước đang đối mặt với nhiều thách thức cả ở trong nước và quốc tế, chính vì vậy, việc xây dựng một nền tảng vững chắc về chính trị, tư tưởng cho quân nhân là một yêu cầu cấp thiết. Đặc biệt, trong các nhà trường của Quân đội Nhân dân Việt Nam, nơi đào tạo và rèn luyện cán bộ, chiến sĩ phục vụ cho sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, công tác giáo dục chính trị, định hướng tư tưởng lại càng có vai trò quan trọng. Đội ngũ giáo viên trong các trường quân đội không chỉ là những người giảng dạy kiến thức chuyên môn mà còn là những người trực tiếp tham gia vào quá trình định hướng chính trị, tư tưởng cho học viên, giúp họ thấm nhuần lý tưởng cách mạng, củng cố niềm tin vào Đảng, vào chế độ xã hội chủ nghĩa và hiểu rõ trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc.

Từ khóa: Vai trò; Đội ngũ giáo viên; Nhà trường; Quân đội Nhân dân Việt Nam.